

Vuoden eläinlääkäri 2011: Yrittäjä, eläinlääkäri Jouni Niemi

*Eläinlääkäripraktikko, sorkkahoidon edistäjä, koulutusten kehittäjä ja toteuttaja, eläinlääkinnällisten tuotteiden maahantuoja ja kehittäjä, toimitusjohtaja, yrittäjä...
Vuoden eläinlääkärillä on monta rautaa tulesa.*

Yrittäjä on tavoitettavissa lähes aina, asioita hoidetaan joustavasti lomittain. ”Juu, laittakaa se toimitus nyt lähtemään.”

teksti ja kuvat: ANNA PARKKARI

Kuninkaantien eläinklinikan omistaja, Vetman Oy:n toimitusjohtaja, praktikkoeläinlääkäri, koulutusten kehittäjä ja toteuttaja, yrittäjä Jouni Niemi valittiin vuoden eläinlääkäriksi 2011. Valinta julkistettiin 9. toukokuuta.

Toiminnallisen sorkkahoidon maahantuoja

Opiskeluaikanaan Jouni Niemi tutustui sorkkahoittoon. Suomeen oli tuolloin jo tehty sorkkahoidosta oppikirja, uraa uurtava nimistö ja opintomoniste eläinlääketieteen

opiskelijoille. Niemi alkoi opiskelutoveri **Jari Ahon** kanssa perehtyä aiheeseen ja muun muassa uudistaa nimistöä. Se julkaistiinkin Suomen Eläinlääkärilehdessä vuonna 1987.

Hollannissa Jouni Niemi perehtyi sikäläiseen toiminnalliseen sorkkahoittoon, jossa keskitytään sorkan hoitoon tavoitteena sen luontainen hyvä toiminta, ei ulkonäkö. Niemi alkoi kehittää ja tuoda osaamista ja hoitovälineitä Suomeen. ”Sorkkahoidon ja sen opettaminen oli kiinnostavaa ja vei minua ympäri maata. Sitten omat selkävaihat pakottivat vähentä-

Jouni Niemi

Syntynyt Salossa vuonna 1962.

Valmistui eläinlääketieteen lisensiaatiksi Eläinlääketieteellisestä korkeakoulusta Helsingissä vuonna 1989.

Valion vs. neuvontaeläinlääkäriä 1988 ja 1990, Halikon vs. kunnaneläinlääkäri 1991 ja 1993, perusti Eläinlääkintäpalvelu Mansikki Oy:n vuonna 1990, perusti Kuninkaantien eläinklinikan vuonna 1991 ja Vetman Oy:n vuonna 1991.

Perehtyi Alankomaissa sorkkahoittoon vuonna 1988 ja levitti ensimmäisenä aktiivisesti toiminnallista sorkkahoidon ajatusta, oppia ja välineistöä Suomessa sen jälkeen.

Työllistää itsensä lisäksi 15 henkilöä yhdessä muiden omistajien eli perheensä kanssa.

Harrastaa greyhound racingiä, juniorikoripalloa ja uusimpana asahi-voimistelua. Halikon eläinsojelu yhdistyksen puheenjohtaja 1998–2000.

Vaimo eläinlääkäri ja liikekumppani, tyttäret 18- ja 20-vuotiaat, vanhempi opiskelee lääketiedettä Turussa ja nuorempi on lukiossa.

Halikon vuoden yritys 2010 -palkinto Halikon yrittäjiltä.

mään autossa istumista ja suuntautumaan muuhun”, sanoo vuoden eläinlääkäri 2011 Jouni Niemi.

Kesällä 2008 järjestettiin Kuopiossa kansainvälinen sorkka-kongressi Lameness in Ruminants, jonka järjestelytoimikunnan pu-

Palkinto julkistettiin 9. toukokuuta

Suomen Eläinlääkäriliitto antoi Vuoden eläinlääkäri 2011 -palkinnon eläinlääkäri, yrittäjä, toimitusjohtaja Jouni Niemelle toukokuussa.

Eläinlääkäriliiton puheenjohtaja **Kirsi Sarion** puhe julkistustilaisuudesta ja tilaisuuden tiedote ovat luettavissa kotisivujen ajankohtaisissa. Suomen Eläinlääkäriliiton aiemmin palkitsemat eläinlääkärit ja eläinlääkintäteot kerrotaan myös Eläinlääkäriliiton kotisivulla www.sell.fi.

Palkinto on osa Maailman eläinlääkäripäivän viettoa. Suomessa päivää vietettiin nyt yhdenentoista kerran palkitsemalla vuoden eläinlääkäri tai eläinlääkintäteko. Maailman eläinlääkäripäivää vietettiin maailmalla jo 30. huhtikuuta, ja sen teemana oli rabieksen vähentäminen. Vaikka se ei ole ongelma Suomessa, vuosittain maailmassa kuolee noin 55 000 ihmistä rai-votautiin. www.worldvet.org.

Eläinten hyvinvointi on kaiken taustalla: sorkkaboidon uranuurtaja ja pieneläinpraktiikan kehittäjä Jouni Niemi on monipuolinen ja innovatiivinen yrittäjä.

Kaikkiaan Niemen omistamat ja osuomistamat yritykset työllistävät 16 henkilöä hänen itsensä mukaan lukien. Kuvaan ehtivät vasemmalta Niina Joutsensalo, Hanna-Kaisa Laukkanen, Pirkko Hämeenoja, Niina Heinonen, Samuli Säteri, Nina Haanpää, Eetu-koira ja Jouni Niemi. Taustalla näkyy EHYT-tiimin toimintoja: pieneläinklinikka, fysioterapia, osteopatia, trimmaamo, koitrapesula, käytösterapia ja koulutusareena.

puheenjohtaja oli Jouni Niemi. Toimikunnassa olivat mukana Savonia Ammattikorkeakoulun, Suomen Eläinterveydenhuollon ja Vetmanin edustajat. Viisipäiväiseen tapahtumaan osallistui noin 300 henkilöä 30 maasta ja sen ohessa järjestettiin sorkkahoitajien omaa koulutusta. Kongressin osallistujista noin 150 oli eläinlääkäreitä. Kongressi on kansainvälinen, tänä keväänä se järjestettiin Uudessa-Seelannissa.

Sorkkiin liittyen Niemi on nyt mukana nautakarjanjalostusyritys FABAn hankkeessa konsulttina. Tavoitteena on yhteispuhjoismainen tietojärjestelmä, jonka avulla saadaan paremmin tietoa karjan terveydestä. Niemi kehittää ja toteuttaa myös muuta eläinlääkäreiden täydennyskoulutusta jatkuvasti.

Toimivat laitteet luottamuksella

Halikossa sijaitsee Niemen yritysrupäs: Vetman Oy, Kuninkaantien eläinklinikka, EHYT-toiminta ja Metalvet, jonka Vetman osin

omistaa. Niemi on Vetmanin toimitusjohtaja, eläinklinikan osakas ja praktikko, Metalvetin osuomistaja ja EHYT-toiminnan kehittäjä. Yritysten käytössä on yhteensä noin 1500 neliötä toimitilaa.

Niemen kehittämän lemmikkieläinten hyvinvointiin tähtäävän EHYT-toiminnan lyhenne tarkoittaa eläinten hyvinvointitiimiä. Käytännössä samoissa tiloissa tarjotaan tietoa ja mahdollisuus oikeaan ravintoon, riittävään liikuntaan, liikkumiseen aktivoiviin välineisiin sekä terveyden ja sairauden hoitoon. Hallissa voi harjoitella koiran kanssa sisätiloissa agilityä, tottelevaisuusasioita säästä riippumatta, ja jossa koulutetaan myös ihmisiä, eläinlääkärit mukaan lukien.

”Tulevaisuudessa meillä on lasten ja koirien yhteistä iltapäiväkerhotoimintaa. Iloitsen, kun näen terveitä eläimiä liikkumassa täällä”, selittää eläinlääkäri Jouni Niemi. Helmikuussa avattiin uusi 300 neliöinen EHYT-myymälä, jossa on tarjolla lemmikkieläinvälineitä ja -ruokia.

Jouni Niemi asiakkaan luona Turun Tubatjalassa tarkistamassa, onko röntgenlaitteen toiminnassa vikaa. Niemi baluaa tarjota asiakkailleen toimivia laitteita. "Luottamus on tärkeää myös myyntityössä", hän sanoo.

Yrittäjyys sopi elämäntilanteeseen

"Alun perin yrittäjäksi ryhtyminen oli minulle sopiva vaihtoehto, koska eläinlääkärivaimoni ja minä muutimme valmistuttuamme vaimoni kotiseudulle Saloon. Vaimoni **Pirkko Hämeenoja** työskenteli kunnaneläinlääkärinä siellä, ja hänellä oli valmiiksi paljon seudun tuntumusta. Minä työskentelin aluksi Valiolla neuvontaeläinlääkärinä ja vaimoni äitiyslomasijaisena ja perustin Eläinlääkintäpalvelun Mansikki Oy:n edistämään sorkkahoitoa vuonna 1990."

Niemi kertoo, että ideoiva, uudesta innostuva toimija oli noussut hänessä esiin jo opiskeluaikoina opiskelijajyhdistyksen puheenjohtaja. "En ollut aiemmin nuorena koulukiusattuna tiennytkään olevani niin rohkea seikkailija." Yrittäjän ura on opettanut paljon: alkuaikojen tarve kantaa kaikki vastuu yksin on hiukan jalostunut vastuun jakamiseksi. Kuninkaan-tien eläinklinikka ja Vetman Oy perustettiin molemmat vuonna 1991. Yritykset ovat aina olleet vierekkäisissä toimitiloissa. Niemi kertoo, ettei osaa nykyisin erottaa yrittäjyyttä eläinlääkäriydestä.

"Tulin Vetmaniin syksyllä 2002", kertoo talousassistentti **Reija Mylläri**. Toimitilat olivat terveyskeskuksen pihapiirissä, ja muun muassa

kapeat portaat hankaloittivat sekä potilaiden että tavaroiden kuljetuksia. Vuonna 2003 yritykset muuttivat nykyisiin toimitiloihin entiseen liikekiinteistöön valtatievarrelle, joissa on sekä neliöitä että kuutioita. "Tultuani mukaan Vetmaniin huomasin, että toimitusjohtajalle piti välillä sanoa vastuun jakamisesta. Toimintatavat ovatkin kehittyneet ja ison kiitoksen voi antaa kuuntelemisesta. Aina kun on ollut jotain perusteltua sanottavaa, hän kyllä kuuntelee. Ja hänen muistinsa lupauksista ja muistakin asioista on uskomattoman hyvä", sanoo Mylläri. Henkilökunnan määrä on kasvanut, nyt Vetmanissa on väkeä toimitusjohtajan lisäksi kuusi henkilöä.

Asiakkaalle toimivat tuotteet

Vetmanin tuotevalikoimassa on noin 6 000 nimikettä ja asiakasrekisterissä yli 4 000 nimeä. Valikoimassa on pieneläinten, nautojen ja hevosten ammattimaiseen hoitoon liittyviä välineitä ja laitteita. Maahantuontia on Ranskasta, Isosta-Britanniasta, Saksasta ja Yhdysvalloista.

Yritys on erikoistunut hevosuotteissa hevosten hammashuoltoon, sidetarpeisiin ja keinosiemennystarvikkeisiin. Naudoille on tarjolla sorkkanhoitoon liittyviä

tarpeita ja välineitä ja pieneläimille valikoima on hyvin laaja. Erityisesti on tarjolla pieneläinten hammashoitoon ja kirurgiaan liittyviä tuotteita sekä stetoskooppeja ja ommelaineita. Yritys myy myös eläinlääkärin vastaanoton varustamiseen tarvittavia tuotteita ja kalusteita sekä lemmikkien omistajille lemmikkieläintarvikkeita.

Kokonaisuudessa on myös Metaltvet-yritys, joka suunnittelee, räätälöi ja valmistaa metalliosia Vetman Oy:n markkinoimiin ja myymiin eläinlääkintäkalusteisiin. "Haluan luottamuksellisen suhteen asiakkaisiin. Tavoite on myydä toimivia ratkaisuja, sillä ne viimekädessä testataan vasta asiakkaan toiminnassa", sanoo Niemi.

Asiakkaita ovat muun muassa eläinlääkärit, eläinlääkäriklinikat, sorkkahoitajat, maataloustuottajat, hevossiittolat, lemmikin omistajat ja joukossa on muita sekalaisia asiakasryhmiä.

"Minulla on asiakassuhde Vetmanin kanssa siksi, että tuotteet ja välineet ovat hyviä ja täyttävät tarpeemme, ei siksi, että olemme myös ystäviä Jounin kanssa", sanoo toimitusjohtaja, ELT **Veikko Tuovinen**, joka omistaa osan Tubatjalalla eläinlääkäriasemista ja vastaa niiden varustamisesta.

”Kysymme aina tarjouksia myös muualta ja joskus saammekin paremmin meille sopivan tarjouksen toisaalta. Vetmanista hankimme enimmäkseen inhalaatio-, anestesia-, röntgen- ja leikkausvälineitä, lampputa ja instrumentteja. Niemellä on hyvä tapa ajatella liiketoimintaa: hänelle se on enemmänkin kumppanuutta. Tavoite on tarjota asiakkaalle sopivat välineet.”

Tuovisella ja Niemellä oli aikoinaan yhdessä Verkavet-niminen pieneläinvastaanotto, jonka Tuovisen konserni omista nykyään kokonaan. ”Kuullessani Vuoden eläinlääkäri 2011 -tunnustuksesta ajattelin, että se menee todella oikeaan osoitteeseen. Jouni suhtautuu niin myönteisesti asioihin yleensä ja alan muihin toimijoihin. Hän ei koskaan estä muita toteuttamasta ideoitaan vaikkei olisi samaa mieltäkään.”

Niemi tekee yhteistyötä muun muassa Veterinary Instrumentation -yrityksen kanssa, joka on

eläinlääkärivetoinen alan välineitä myyvä ja koulutusta tuottava yritys Isosta-Britanniasta. ”Jouni Niemi on hyvä yhteistyökumppani. Itse asiassa toivoisin, että useampi asiakkaani ja yhteistyötaho koulutuksen toteuttamisessa olisi enemmänkin hänen kaltaisensa: helppo

viikossa. Kuninkaantien eläinklinikalla on noin 7 500 asiakasta vuosittain.

Toimitusjohtaja, eläinlääkäri Hämeenoja on työskennellyt pitkään teollisuudessa, kunnaneläinlääkärinä ja eläinten terveydenhuollon parissa. ”Oli iso muutos siirtyä

Pitkäaikainen asiakas on myös Koira-Kissaklinikka Oy:n Eeva Einola-Koponen.” Työurani on jo sen verran pitkä, että tiedän mitä ja millaisia laitteita tarvitsen työtekkoon. Vetmanilla ja Jounilla palvelu pelaa”, sanoo Einola-Koponen.

Kuninkaantien eläinklinikan toimitusjohtajuus siirtyi Jouni Niemeltä Pirkko Hämeenojalle vuonna 2008. Hämeenoja tekee praktiikkaa pääsääntöisesti neljä päivää viikossa, Niemi yhden. Muut eläinlääkärit ovat Tetti Joutsen ja Tuulia Burgherr.

lähestyä, rakentava keskustelija ja aikaansaapa toteuttaja”, sanoo yrityksen toimitusjohtaja, eläinlääkäri **John Lapish**.

Peruskallio ja ideoija yhdessä

Kuninkaantien eläinklinikka on pieneläinvastaanotto, jossa työskentelee neljä eläinlääkärää ja neljä avustajaa.

Eläinlääkärit ovat Niemen lisäksi hänen vaimonsa Pirkko Hämeenoja, kuusi vuotta mukana ollut **Tetti Joutsen** ja Sveitsissä opiskellut, vuonna 2006 mukana tullut **Tuulia Burgherr**. Vuoteen 2008 saakka toimitusjohtaja oli Jouni Niemi ja sitten vetovastuu siirtyi Pirkko Hämeenojalle. Jouni Niemi on viime aikoihin saakka tehnyt praktiikka noin yhden päivän

pieneläinpraktiikkaan. Viihdyn erittäin hyvin asiakkaiden kanssa ja kun kaksi nuorempaa taitavaa eläinlääkäriämme on kiinnostunut tekemään leikkaukset, pidän täällä työskentelystä. Ohjaamme myös tarvittaessa potilaita erikoistuneempaan hoitoon muualle. Lyhyt työmatka on hieno juttu monien matkavuosien jälkeen”, sanoo Hämeenoja.

”Jounin idea toimintojen yhdistämisestä tuntuu toimivan. Eläinklinikan perustehtävä on hoitaa eläinten terveyttä ja sairautta, EHYT-antaa mahdollisuuksia harrastaa lemmikkien kanssa ja tarvittaessa uudesta myymälästä saa ruokia, välineitä eläinten kanssa harrastamiseen ja muita lemmikkieläintarpeita. Niitä ei myydä väkisin asiakkaille, mutta vaikkapa

koirien jumppapallot ovat mainio tapa saada koira jumpattua”, sanoo Hämeenoja. ”Kaiken kaikkiaan minä olen ollut varovainen jarruosakas Jounin monien ideoiden toteuttamisessa ja riskinotossa. Omasta kokemuksestani tiedän, että myyntityö voi olla henkisesti raskasta. Jouni tuntuu osaavan ja jaksavan sitä ihailtavan hyvin.”

Eläinlääkäriasemien verkostoon mukaan

Suomeen on viime vuosina perustettu muutamia eläinlääkäriasemien muodostamia ketjuja. Eläinlääkäripäivillä 2010 esiteltiin tuorein, VetOne, jossa Kuninkaantien eläinlääkärin klinikka on yksi perustajajäsenistä.

Ketju järjesti tammikuussa tutustumistilaisuuden, johon osallistui useita kymmeniä kiinnostuneiden yritysten edustajia. ”Toiminnassa on nyt mukana kolme perustajajäsentä ja kolme muuta klinikkaa”, kertoo VetOnen toimitusjohtaja, ELL Esa Soppela Tampereelta.

Jouni Niemi: ”Aiempi mottoni eläimellistä menoa on vähitellen jalostunut muotoon toimivat ratkaisut eläinlääkäreille.”

”Jouni on ollut vahvasti mukana ideoimassa ja edistämässä ketjun syntyä. Hänelle sopiikin tällainen uusien kuvioiden suunnittelu ja yhteistoiminta. Hänellä on vahva ajatus yhteisöllisyydestä ja eläinlääkäriydestä, hän toimii kaikkea muuta kuin kyynärpäät edellä. Siksi onkin hieno kuulla, että Vuoden eläinlääkäri -tunnustus menee juuri hänelle”, sanoo Soppela.

Jouni Niemi kertoo pitäneensä verkostoitumista todella hyvänä ideana. ”On hienoa saada tukea muilta jotka tuntevat alaa, ammattia ja alan yritystoimintaa. On mukava toimia tiimissä ja saada palautetta asiaa ymmärtäviltä.” Toukokuussa on ketjun ensimmäinen kehittämisspäivä, jossa muun

muassa keskustellaan tärkeäksi koetuista aiheista kunkin näkökulmasta ja saadaan henkilöstöhallinnon koulutusta.

Täydennyskoulutuksen järjestäjä

Eräs juttuun haastateltu luonnehti Niemeä ideamylläksi. Hän onkin ollut aktiivinen myös täydennyskoulutusten järjestäjänä. Koulutuksia järjestetään omin voimin sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa omissa ja muissa tiloissa, ja luennoijia kutsutaan tarvittaessa myös ulkomailta.

Yhteistyökumppanit ja yhteistyön laajuus vaihtelevat. Kuluvana vuonna kursseja on ainakin yhdessä Fennovet Oy:n, OrionPharma Eläinlääkkeiden, Pfizer Oy Animal Healthin ja Vetcaren kanssa. Tulevia koulutuksia on muun muassa verenpaineen mittaamisesta ja tulosten hyödyntämisestä praktiikassa, kissojen luukirurgiasta, pieneläinten pehmytkudoskirurgiasta,

hevosten loisista ja pieneläinten tehohoidosta ja ensiavusta.

”Haluan edistää eläinlääkärien täydennyskoulutusta pitkäjänteisesti. Mielestäni sen pitää olla laadukasta ja käytännöllistä, tarjota osaamista, jota pystyy soveltamaan omassa praktiikassa. Nautin, kun näen ihmisiä posket punaisena keskellä oppimisprosessia”, sanoo Niemi.

Vuoden eläinlääkäri 2011

Vuoden eläinlääkäri tai eläinlääkintäteko -tunnustusta on jaettu vuodesta 2001.

”Hienointa on saada tunnustus omalta ammattikunnalta. Nuorena halusin eläinlääkäriksi James Herriotin takia: nyt todellisuuteni on hyvinkin toisenlainen. Tiedän toki,

Yritysrypäs Niemen tapaan

Jouni Niemen kokonaan tai osin omistamat yritykset työllistävät 15 henkilöä Niemen lisäksi.

Kuninkaantien eläinlääkärin klinikka, 7 500 asiakasta vuodessa, seitsemän työntekijää
www.kuninkaantienelainklinikka.fi

Vetman Oy, liikevaihto 1,7 miljoonaa euroa, kuusi työntekijää
www.vetman.fi

EHYT eläimesi hyvinvointitiimi, yksi työntekijä, palvelupäällikkö Katja Jokela
www.ehyt.fi

Metalvet Oy, kalusteita Toimitusjohtaja Jouko Markkanen

että yrityksen johtamisessa on yhä paljon kehitettävää ja yrittämisessä on vielä paljon opittavaa. Yritän entistä enemmän olla tekemättä kaikkea itse.”

”Sorkkahoidon kautta opin, että eläinlääkäri on osa kokonaisuutta, ja muut ammattiryhmät osaavat omat asiansa. Ammattikuntien yhteistyö ja keskinäinen luottamus ovat hyväksi myös eläinlääkäreille ja ne lisäävät kokonaisuuden arvoa. Luottamus on tärkeää myös hyvien asiakassuhteiden luomisessa ja ylläpidossa. Minusta yhteistyö on myönteinen mahdollisuus. Kumppaneita valitessa saa tietenkin olla ronkeli”, toteaa vuoden eläinlääkäri 2011. ”Eläinlääkäriys ja yrittäjäyys ovat minulle samaa kokonaisuutta.”

Kirjoittaja on Eläinlääkärilehden toimituspäällikkö ja Eläinlääkäri-liiton tiedottaja, FM.